

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15, CELOLETNO DIN 60/ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTNINO/OGLASI PO CENIKU/POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150, POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TISKARNI/ROKOPISI SE NE VRAČAJO/ANONIMNI DOPISI SE NE PRIOBČVATEJO/POŠTNINA PLACANA V COTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.

V novo leto!

Doživljamo dobo, ki je morda po albanski tragediji najkritičnejša v novostni našega rodu v katerem se je pričelo razkrajanje najbitnejših obojnih narodov duše. Država in svobodoljublje, ki sta bila doslej v velikem delu naroda os vse borbe in vseh podvzgov nacije, postajata transcendentalna pojma, nekaj kar leži izven območja mišljenja vseh in proti čemur se bori večina iz razumevanja ali nerazumevanja. Princip demokracije in parlamentarizma, za katera se je v dobri veri žrtvovalo toliko najboljših mož našega rodu, postajata za nas utopija in doživljata polome vredne bankrotstva vsega dobrega in idealnega v tej zemlji. To dejstvo je leglo nad maso kot črna noč in ubila v njih vero v do njih izvoljene predstavnike oblasti.

Ni je menda v zgodovini primerje nacije, ki bi tako brezbrizno umičevala z naštrajnejšimi žrtvami stečene tekovine. Kakor je jugoslovenska. Po glantskih delih in titantskem vzponu v borbi za osvoboditev, ki je zadivil vse civilizirani svet je padla v stanje stagnacije, zbor katere se nam danes roga že ves taisti svet. Po delih junakov smo padli v ekstazo brbljavcev in stvorili iz naroda bojevnikov rod pasle ponižnih hlancev, katerim more brez kazni biti v obraz s našim bičem poslednji v kriminalni snadaičji tuje ali domoroden tip. Zemlja buntovnikov je postala eldorado tujerodnih pustolovcev in prodancev, ki se niso pomišljali za lep pogled ali Judežev srebrnik učiniti najmodrejša izdaja. Naroda Catonov in neznanjih junakov se je čez noč položila mrzlca vlastolubja in korupcije, ki je izmotala po naravi prebogato zemljo že do volih reber in poenala ljudstvo skoro do beraške palice. Higijena in zdravstvo so pojmi poznani na medicinskih fakultetah. Narod pa umira in poginja v nesnazi in boleznih. V holicah reduciralo postelje in mečelo nanol mrtve bolnike na cesto. Agrarno vrašanje je po

dani besedi Kralja danes tako zmešano in kaotično, da se že živ krst ne spozna več, kaj je nigerovega ali tujeza. V osmem letu po osvoboditvi se še nisima za streljai pomaknili s točke na kateri stoji pravosodje s šestimi različnimi zakonodainimi sistemi. O železniškem dehaču, v katerem se danes ne spozna naibodkovanejši strokovnjak, niti ne pišemo. Dovolj govori 800 milijonov dinarjev deficita! In za vsem tem je še tisoč enakih nesreč.

Kamorkoli pogledamo propad in polom. Temu pa mora končna slediti ono, v kar verniema jugoslovenski nacionalisti globoko. Kakor smo verovali v stvoritev te države, ko sa le rušilo nad nami nebo in nad nami zemlja v dneh, ko smo pred enajstimi leti nastopili križev pot preko albanske Golgothe. Ako je bil kdo v tej zemlji preživel s krvavečim srcem vse neripetije propadanja pridobitev borbe za osvoboditev, potem smo to prezirani, zapostavljeni, preganjeni, razžaljeni in razpušeni jugoslovenski nacionalisti. In če bi moral kdo obupan kloniti glavo in se tati v ruševine bi moral biti kot pes zaničevan in zapuščen jugoslovenski nacionalist ter čakati, da se dopolni, kar jih želi tolika truma.

Ali vera v to zemljo in liubezen do tega rodu je v srcih jugoslovenskih nacionalistov tako goreča, da se v njenih plamenih pretvarja največje malodušje v največje odločnost. Odločnost, ki pozna samo devizo: Zmaga ali smrt! Kar se je zgodilo, se vrši in kar se bo, se le moralo dogoditi, kar je bila po brodenju na umazanih cesarskih cestah in črnožoltem blatu treba, da se očisti narod v mukah in trpljenju, prei ko stoji čist in svetel v dvore Velike. Silne. Močne Jugoslavije Prave. Enakovrednosti. Bratstva in Liubezni, katero nam ho dalo orlunaško in jugoslovensko Novo leto, katerega želimo vsem našim to in onstran zašilnih mela.

Janez Trpin.

Generali v vladi.

V Beogradu je po težkih 18-dnevnih bolečinah zagledala luč sveta nova vlada starega R. R. režima, ki priznanim žitom snorazuma vseh plemen in ver Jugoslavije. O značaju nove vlade, ki je za las podobna stari, ne mislimo izrečati niti besedice, ker je slehernemu otročanju jasno, da ti je bila prvi

dan življenja usojena že rana smrt. Kakor je v bistvu nove vlade nadaljšanje nesrečne era propadanja narodnega nemoženja in državne ga izgleda, tako na ima pri vsej svoji slabosti i točne znake, da se bliža konec dobe parlamentarnega in legalnega rušenja države, ki ga brez kazni izvajajo že deveto leto

LISTEK.

B. MAŠIČ:

V vezeh.

(Iz četovanja.)

»V važnem nujnem opravku — pripoveduje četnik — ravno v času, ko nismo imeli pri sebi niti enega kmeta iz tega kraja, sem bil poslan s šifriranim pismom do voivode Gligora Sokolovića, ki je operiral v sosednjem ozemlju. Glavni in najtežji del pota je bil oni, ki je vodil skozi zagrizeno bugarsko vas.«

»Bilo je zjutraj. Dolžina cele poti ni znašala niti 30 km, a je bila slaba in polna nevarnosti. Kljub temu sem mislil, da se vrnem pred nočjo. Krajeve razmere so mi bile precej dobro znane, radi česar sem takoj izključil vsako misel na neuspeh.

V nekaj trenutkih sem se pripravil. Obelkel sem slabo staro, vso zakrpano suknjo in hlače. Odelo je bilo na las podobno v tem kraju običajni obleki. Glavo sem pokrtil z zamazanim fesom, brez

čopa. Na gole noge sem obil že preperete opanke, iz katerih so zili prsti v božji dan. Nato se opasem še z dolgo umazano brisačo, za katero sem zataknil še mal izklen nož.

Voivoda prinese pismo na zelo tankem papirju, katerega z zadovoljnim smehljajem vpričo mene zmečka z prsti, kot drobtinico kruha. Tako zmečkano pismo zavije v vosek in mi ga izroči, svetloč mi, da je kar globlje zamašim v uho. Bilo potem že levo ali desno. Naročeno sem izvršil kolikor sem najbolje mogel. Voivoda še enkrat s svojimi prsti vse otipa, nakar še uheli leno zakrije z lasnimi kodri. Nato me še pouči o smeri katere se naj držim in o vaseh, ki naj se jih najbolj izogiblim. Pri odhodu mi stisne v roko še podolgovato silvo steklenice strupa, ki je jako sličila hišici morskega polža.

»Morda te razkrinkajo... Kdo ve? Če te potrebuje, samo pregrizi z zobmi, da je hipoma dokončano.«

Orožje za nas, steklenico v rokav med pršite krpe. Na ramo sem naprtil malo vrečo ičmenja, da bi tako ne vzbudil najmanjše pozornosti. V torbo sem zbal še

tolne lumpov in brezdelnih postopajev v smokingu in fraku, nosečih bleščeči naslov »narodnih očetov«.

Najboljše potrdilo za to so ogorčeni glasovi gospodov parlamentarcev, ki se bunijo zaradi uvažanja generalov v posle, doslej izročene zgolj partizanom.

Spričo že davno potrebnega koraka je zaoril po celnem gozdu partizansko orientiranega časopisa vseh barv enodušen glas protesta zavoljo ovržanja parlamentarizma in demokracije, ki ni hoče bale »spodrinili« nekaka vojaška diktatura!

Parlamentarizem je v nevarnosti! kriče vladni in opozicijski poslanci, držeči se za svoje listnice in obumno misleč na dobo, ko bodo morali zopet iz I. razredov med demokracijo III., v katerem se ne vozijo ljudje, ki sprejemajo za lenuharienje lepih 300 dinarčkov dnevno; rešujejo demokracijo in se bore kot Don Quichoti proti njim nevidnim sovražnikom.

Resnica je, da je parlamentarizem z demokracijo v nevarnosti in vsa orele kakor v zavidanja vrednem položaju. Do tega pa so ga pritrali samo in zgolj taisti narodni očetje, ki danes kriče: Primate tatu!

Od osvoboditve do danes je ležala nad našim parlamentom neznoša mora, ki mu ni dovolila niti najpomembnejšega razvika. Diktatura partizanskih šefov in neznanje vođečih krovov sta ubili sleherni podvir i morda delavolnih elementov. Za razvoj države prepereča življenjska vrašanja više še danes v zraku, kakor so visela na sklicanju Narodnega predstavništva. Konstituante. Narodne skupščine prve in druge izdaje. Izgovori za nedelavnost so bili najrazličnejši. Med tem pa so vedno holi klicale obunne razmere v zastareli pravni, neizenačeni zakonodaji neurejenih finančnih in celokupnem gospodarstvu no radikalnih reformah. Parlamentarci so bili o vsem tem točno obveščeni, za kar so obliubili i temeljito remedium.

Dejstva pa so dokazovala, da je bilo vse obetanje le pesek v oči, nerazsodnim masam volilcev. V znamenju štednje so reducirali s književodskimi operacijami proračun. Napovedovali so redukcije uradništva, ki preobtežuje naš proračun zavoljo uvažanja partizanskih dvojnih garnitur. Reducirali na so v 90% slučajih baš najboljše. Ostanek je zbor prevelikega števila delanemožnih ljubljenskih režimskih mogotcev znoter plačen tako mizerno, da bi indirektno prisiljeni zateči se k aktom kriminalnega značaja.

Državni novci se razmetavajo v

kos suhe, trde pogače in par glavice čebule.

Spremlili so me kos pota.

Ko sem zastopil vas, me je pot privedla med zanušene niive, vse ožgane od pekočega solca. Tu jedva ped zemlje, obraščene s slabotno koruzo, tam zonet redka nizka žita, a tam na velikem vo'em travniku raztresena čreda bar ovac, oslov in suhljatih krav, ki so ležale v borni senci pritlikavega grmičevja. To je običajno vse premoženje ene vasi. V teh krajih ni pastir nikoli mladenič polen veselja, kot drugje, marveč starček, navadno stoeč ob poti kot prosiak ali pa otrok, krmežljavih oči v veliki glavi, ves raztrgan, ali celo gol ovit le v staro raztrvano rjuho. Cele ure se ne premakne tak pastir z mesta mrko strmeč v brezdanlost, a v mislih se bori zdat za kos dobrega svežega kruha ali mastnega pečenege mesa. Kdo naj razreši uanko življenja v takem bitju? Vidna okolica je en sam kos pustine. Nikjer gozdička ali vsaj nekaj dreves. Nikjer ni travnika in zelene trave, na kateri bi se trudno oko ponotnika lahko odnožilo. Tam nekje za golimi brezovi se čuje sla-

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

Želi vsem cenj. naročnikom in inserentom

uredništvo in uprava.

millionih. Med glavnimi razlogi so baš narodni očetje, ki ne sprejemajo samo zase vsak letnih 100.000 Din, nego hočejo nasititi z državnim denariem še vso svojo žlahto. O dispozijskih stomillionskih fondih niti ne pišemo, kakor tudi o vsega-mogočnosti ministrov, ki s samovolnimi gestami rešujejo vsa vrašanja od prevažnih zunanjepolitičnih pa do prestavljanja poštnih slug in gozdnih čuvalev.

O delu poslancev za državni blazor ve narod le to, da je vse njihovo delovanje koncentrirano v večnih intrigah za ministrske stolčke in dobro nesočih intervencijah. Kadar govore v parlamentu, potem je to navadno razgovor, vreden to na beznicaev, podkrepjen še z običajnimi kľofutami. »vadeniem revol vera« in pošiljanjem nasprotikov v kraj roistva. Drugače smatrajo naši narodni zastopniki narod in državo kot institucijo, ki obstojita samo zavoljo tega, da ima lahko ministruje in poslanci. Zanje obstoje samo egocentrični in partizanski interesi, katerim je potreba zadovoljiti, če tudi pada pri tem ugled države na nivo bušmanske kraljevine.

In no vsem tem se še drznejo vsati ti političarji, ki bi se morali zariti globoko v zemljo pred gotovim obračunom naroda in se izorsovati kot na vojski rezanjeni zaščitniki demokracije in parlamentarizma. polimov, ki sta v zemlji Pašičev, Radičev in Maksimovičevih volilnih metod samo imaznarna.

Parlamentarizma v angleškem smislu do sedaj v tej zemlji nismo imeli niti za kanec. Kar se je skrivalo za njegovim slabim falsifikatom, to je bilo umazano poželenje partizanskih šefov, katerim se hoče despotičnega in diktatorskega vlastodštva. Ako je postavljen sedaj na to gnusno rakrano kirurški nož, je to samo priznanje vredno. Žal, da le že pozno in da bodo boječine

III. Imperij.

operacije dokaj večje nego bi bile pred letom dni. Parlament in vlade naj delajo, če ne morejo, potem naj gredo in odstopijo mesto sposobnejšim. Parlamentarizem je nadvse vredna institucija, mora na razpoložati s parlamentarci — ljudmi dela in zmoglosti. V naših parlamentih so imeli doslej večino ljudje spekulacije, intrije in egoističnih nagnen, ki so predstavljali v narodu borec in junakov falsificirano narodno voljo, s katero bo potreba obračunati. Če niso bili tega doslej po osmih letih zmoglosti civilisti, potem je le odobravanja vredna akcija onih, ki hočejo danes v interese države z mečem presekati vezl oklenaloče pravi parlamentarizem in demokracijo ter povrniti zemlji tisti meled, kot ga je imela tedaj, ko so se umaknili na stvoritvi države v ozadja in prepustili niod svolega dela današnjim vlastodržcem.

A. V.

NAROČNIKOM!

Prilagamo položnice in Vas prosimo, da poravnate potom njih zaostalo naročnino ter predplačilo za letošnje leto.

Naj ga ne bo naročnika, ki ne bi poravnal svoje naročnine napram »Orjuni«, katera izhaja samo s prispevki od naročnine in inseratov.

Upravništvo.

boten nok puške, ki se zgrubila v puščavi. Če kdo umira. Bor se usmili njegove duše. Ko dospem do prve črede, prav oprezno opazujem na vse strani. Uveril sem se, da ni nevarnosti in nadaljnem pot. Dolgo sem še korakil preko zanuščenih grčev, vedno se snotikajoč ob kamenje in malo grmičevje. Pot je bila vsa izprana od nalivov. V daljavi sem opazil male skupine bornih koč, pokritih s počrnelo slamo. Še nekaj starih lip in grbava tonola s kuštravimi vejami in žalostna silhueta vasi je bila popolna.

Od nekje se prikrade sestradan psiček in me zasleduje z nadežnim lajanjem. Primem kamen in ga vržem proti njemu. Še boli zalaga mesto da bi pobegnil. Ker sem se ga hotel rešiti, sežem v torbo in mu vržem kos pogače, katero nopaše kot dobro došel plen in nekam izvine.

Solnce se je že navibalo proti poldnevju. Zdelo se mi je, da že naravnost mozeane. Silna vročina pa je izsesavala iz razpoke zemlje še poslednjo vlago. Vreča na rami me je pričela tiščati. Lahko obleden in odnet sem se komaj v znoj. Osušeni jezik se mi je že lepil na nebo.

Kako rad bi se bil iznebil nadležnega tovora z rame in položil glavo v senco osmojenega vrma, da bi se vsaj malo oddahnil. Ali v nevarnosti pozabi človek tudi na izmučenost. Stel sem korake in grmičevje, prisluškoval pokanin suhe zemlje in pazno motril na vse strani liki oprezna veriverica. Opazil nisem nikjer niti ptice. Toda glei! Tu je zadnja ovira, ona najnevarnejša bugarska vas. Leži ob vznožju golega vrha. Dobro uro hoda in tam bom. Potem pamet v roke in vračal se bom ne podnevu, temveč v noči, v blagodejni tihi, brez katere bi mi četniki ne mogli niti živeti.

Naenkrat zapazim tik pred vasjo, kot iz zemlje zrastlega človeka. Puško čez ramo v obleki domačina. Hodi in gleda v zemljo, kot bi nečesa iskal.

Me je li opazil? — je bila moja prva misel. Menda je pastir... mogoče pa je na straži. Razmišljal sem kaj naj storim. Naj se li skrijem in počakam dokler ne pojde mimo ali pa nadaljnem pot. Za zdelo se mi je, da se je obrnil proti meni in da me opazuje. Da ne bi opazil moje negotovosti, sem ga hotel obiti v loku, da ne bi obuhal ne-

Kaj je slovenski „mladini“ gnoj?

V »Mladini«, glasilo naše najmlajše internacionalno dobavljene literarne generacije, se je oglasil tudi neki Ocvirk in se je spravil na »Vodnikovo družbo«. Pravi, da so knjižne te družbe že zato za nič, ker je bila družba ustanovljena proti Mohorjevi družbi. S tem je pokazal ta vsegamožni kritik, da mu je vsaka stvar zoperna. Ki prihaja iz nacionalnih in demokratičnih krogov. Zato je razumljivo, da se je spravil posebno čez »Pravico kladiva« in »svoje visoke« mesta proglasil svoj anatema nad pisateljem, s čimer je seveda ustregel tudi »Slovenca« in vsem slovenoborcem, ki upajo naiti v tej mladini nove opore v boju proti nacionalizmu. »Vodnikova družba« je temu domišljavcu »partizansko nazadnjaška«, njene knjižne so »anahronizem najhujše vrste«. »Pravica kladiva« mu je »neresničen obraz dobe«, o »Koledarju« in »Tajnostih prirode« pa pravi: »Ne-

umevno je, čemu nam je treba tega gnoja, ki ga imamo že dosti preveč.« Vsak človek ve, da služijo te vrste knjižne ljudski prosveti, da naj jih izdaia kdorkoli in klerkoli pri vseh narodih. Ljudska prosveta je torej slovenskemu visokošolcu vrota. In pravi, da imamo tega gnoja že dosti preveč. Zato pa bo slovenski narod rešila umetnost A. Ocvirka in njegove družbe. Naravnost značilno je, s kako predzno nadutostjo govori tak človek o delu slovenske prosvetne organizacije samo zato, ker ima ta organizacija nacionalen značaj, s kako perfidnostjo ponižuje delo, ki izhaja iz nacionalnih vrst in povišuje »Mladiko«, ker jo izdajaio v klerikalni stranki, in tak človek si upa potem ko je tako priznal svoje strankarsko stališče, podati sodbo kot nekak nepristranski kritik. Gnoja imamo na Slovenskem res dosti preveč in ni čuda, če se je znašel na njem tudi kak — ocvirk.

Italijani in Nemci.

V našem listu smo že ponovno opozarjali merodajne kroge, da je potrebno zblizanje Jugoslovenov z Nemci, pri čemur so soglašali z nami i razni drugi listi. Padli so že celo predlogi v parlamentu. Izleđa pa, da naši diplomati ne morejo zopet razumeti tok časa in da bodo s svojim obnavljanjem zamudili najpripravljeni trenutek: ker so Italijani izprevedali nevarnost, ki bi jim zapretila po tem zblizanju. Nihova nova taktika v občevanju z Nemci to nallene izpričuje, osobito pa še že naravnost klečenaljenje okoli dr. Stresemanna. Ki se je edva otresel Mussoliniovih vabil, da se sestaneia in položita temelje, če že ne izialovljenemu protifranoskemu bloku vsaj za bodočo novo triletento Francije. Nemčije in Italije proti sedaj še italijanski zaščitnici — Angliji, kateri bi znala postati ta nova zveza zelo nevarna činitelj. Ustanovitev te nove tripartente je sicer zelo dvomljiva, vendar so se te ideje Italijani zelo oprieli, kar kaže novo postopanje Italijanov z južnotirolskimi Nemci, katerim prelektuje sedaj znani Umberto Ricci, ki je dovolil med drugim zopet izdajanje nemško orienriranega južno-

tirolskega lista »Die Dolomiten«. Sicer je ta novi kurz na Južnem Tirolskem naletel pri Nemcih še na pesimistično presoianje, verietno pa je, da bi sriščo doslednega izvajania istega nastopila prilike, ki bi močno omnovalile zamisel prei imenovanega načrta, osnovania nove trojne zveze, ki ima mnogo simpatizeriev i v Nemčiji, kjer je danes vsaka kombinacija proti še ne malo omraženi Britaniji zelo prijazna spreleta.

Danes za Jugoslovane prilika zblizanja z Nemci z ugodnimi rezultati še ni zamujena. Bati pa se je, da bo sriščo hromosti naše diplomacije v prav dolednem času. Potem bodo lamentacije in iskanje krivcev, kakor je bilo v slučaju pomoči Stamboliniskemu čisto brezplodno. Narod pa bo izrabil zopet eno veliko varancijo za uspešno obrambo svoje samostoinosti in izvršenja historičnega poslanstva sedanega jugoslovenskega rodu dovršiti do popolnosti s Karadiordiem započeto medinjenje vseh Juoslovenov.

Orluna danes svari. Bojimo da se, da bo ostal nien glas, glas vdičnega, v puščavi. A. V.

Italijansko sabotiranje jugoslovenskega železniškega prometa.

Rakek, 26. dec. 1926.

Dnevni listi so že ponovno objavili krašje novice o konstatacijah, da je zbor pasivnosti italijanskih železnic v zastoiu ves naš tranzit proti Trstu in znatno oviran tudi promet na jugoslovenskih postajah nižje od Rakeka. Zanimali smo se za te glasove in izvedeli skandalozna dejstva, ki kličeta v interesu naše države po temeljiti remeduri.

Italijanske železnice slove že od nekdaj kot najslabše v Evropi in s katerimi bi se moge meriti tedva še španske. Po uvedbi fašistovske režime se je sicer tudi pri ureditvi železnice mnogo izpremenilo na bolje. Izredalo je, da bodo popolnoma reformirane in postavle-

ne na isti nivo, na kakršnem se nahajajo v sosednjih državah. Izkušnje zadnjih časov kažejo, da temu ni tako in da so nastopile onstran Rakeka razmere v železniškem prometu, ki v prvi vrsti škodujejo interesom naše zemlje.

Tako je bila sprejela postaja Postojna v božičnih praznikih 19 tovrstnih tranzitnih vlakov namesto 40, katerih ostali so morali čakati na jugoslovenskih postajah, ki bodo v kratkem zbor tega čisto za- - - - -

rove posebne pozornosti. Zato me je vedno boli oblival. V nove mi je zlezla neka čudna slabost. Toda v sličnih prilikah se vsa duševna sila izrablja in suče le okrog nevarnosti, ki nas obdaja.

Rad bi se obrnil, da bi vsaj videl, kie je sedaj? Mogoče je že izginil, morda se obrača proti meni? Grem počasi, kot bi ne imel nobene, prav nobene skrbi. Pri tem napeto pristuškuem, obračam pogleda okrog sebe, ne da bi najmanj okrenil glavo. Tako mine nekaj neznanih trenutkov. Prišel sem že samoga sebe smetiiti. Toda glei! Začul se je klic. Za ves svet se ne bi obrnil. Je ti v resnici ta glas njegov? Ali na je zvoli domišljia. Klic se ponovi. Zadržtel sem po celem telesu.

Zopet kot bi se mi kdo smelal, Sai to se vendar kmetje, ki se kličeta.

Hoo-o-o-o! Stoi! Počakaj!

Ne sumim več. Ta klič me mene. V hlinu nenadnih dogodkov: žalosti ali veselja se človek čisto duševno tako okreni, da skoro ne more spo-

znati samega sebe in da je pripravljen na sleherni čin. Živci otone za trenutek. Moč se povrne. Razum hladno sodi in razmišlja. Ta proces sem doživel i jaz. Glumil sem, kakor da ga ne čujem in mirno nadaljeval pot — razmišljal o istočasno, kaj da naj storim in mu rečem ter kako naj se obnašam. Najbolje bo, če bom sploh molčal. Govorica bi me izdala takol.

Klicanje »Počakaj... heee« se je glasilo od leve proti meni in postajalo vedno tačje.

»Ali naj počakam, ali naj nadaljujem svojo pot?« Noge mi zastajajo. »Se malo bom premislil...«

Za menoi počl puška. Kroglia zaživža mimo ušes in udari v breg. Ni druzgače, treba se je ustavit.

Vržem vrečo z rame in se delam silno iznenadenega ter preplašenega. Z rokami krillm no zraku in se prenašeno oziram okoli sebe. Neznanec prihaja počasi k meni. Ko sem ga vidno opazil se nekako umirim udano sedem na kamen in pričnem razmišljati: »Ko bi ga mo-

skih prozah stoečih vagonih tranzitnih vlakov seveda nihče ne plača stojnine. Naši trgovci pa morajo troeti škodo, ker zbog prenatrpanosti kolodvorov ni mogoče nalagati vagonov z našimi produkti, posebno z lesom. S tem je posredno oškodovana i država za vozni-no, davke in z zmanjšanjem aktivnih postavk v trgovski plačilni bilanci.

Dočim ni postaja Rakek dosedaj zavrnila niti enega laškega vlaka ali povzročila kake znatnejše zamude; zavračajo Italijani kar v desetoricah z našega teritoria prihajajoče tranzitne vlake. Ako na že enkrat dovolijo uvoz na italijanski teritorij, potem morajo čakati na »Ravberkomand« 120 do 150 minut, kar je za naše železničarje srično vremenskih neprilik nadvse mučno in naporno, ker vozilo na ta način turnus Ljubljana-Postojna po 12 ur, namesto 7 ur, s čimer so znatno prikašani pri nočitku.

Vse to je znano naši železniški upravi, ki postopa z Italijani nadvse kavalirsko. Namesto da bi odločno nastopila pri Italijanih in jim zagrozila s temeljitimi represaliam, katerih se nam baš v železniškem obratu ne manjka, molči in išče krivcev tam, kjer jih ni. Temu cincanju pa mora biti konec in skrajni čas je že, da stoni jugoslovenska železniška uprava na polle in odločno nove Italijanom, da imamo namernega in nenamernega nerda v poslovanju z italijanskimi železnicami doveli in da naj postopajo z nami tako, kakor z nemškimi železnicami, ali pa naj prenehajo reflektirati na Jadranski tarif, ki nam je itak vse prele kot v korist!

O. R.

Prihrujeno Jugoslovenstvo.

»Stokrat slabši ste od Velešbov vi, ki pod plaščem onega prihrujenega jugoslovenstva hočete uničiti vsa, kar je slovenskega.«

S temi besedami nam je mož iz tabora edinozveličavne stranke slovenskega ljudstva pritisnil na čelo drugi pečat, potem, ko je vse prave Jugoslovene zaznamoval s pečatom odnadištva.

Ker si ni ugal brummi slovenoborec izreči tega v obraz Oriuni, tel največji pobornici Jugoslovenstva, je sam zavil vse v plašč politične borbe in nutil med drugim tudi to v obraz enemu svojih največjih nasprotnikov, ki edini od sedanjih političnih mož hodi neomajano po poti Jugoslovenstva in čigar stranka je nam po cilju najbližja.

Prihrujeni so bili Princip, Endlicher, Jenko in vsi nešteti omladinici-mučeniki, ki so žrtvovali vse in nazadnje tudi svoje mlado življenje za to idejo. Prihrujeni so bili vsi oni, katerih kosti leže raztresene po Dobruđi, Ceru, Kaimakčalanu in po vseh onih tisočerihi postajah križevega nota našega naroda in ki

so umirali za to prihrujeno Jugoslovenstvo.

Prihrujeni so tudi vsi oni, kateri so padali v času najslavnejše dobe slovenskega ljudstva na Suhem bariu pod svinčenkami tujih trinogov; kot nesrečne žrtve nodlih bratov-denunciantov, katerih voditelji so sedeli v tej dobi v mehkih foteljih na deželni vladi kot sluge dinastije Habsburgovcem najboli vdane stranke slovenskega ljudstva.

Da vse te žrtve za svoja ideja so bili »prihrujeni«, ki so hoteli uničiti vse, kar je slovenskega in ki so to notrievali, ko so govorili, da so Srbi, Hrvati in Slovenci en narod, za katerega je treba, da se združi v lastno državo z lastnim jugoslovenskim kraljem.

Da vse je res in res je tudi o čemer bodite prepričani, da si boste viz iz kolih vrst so se rekrutirali najboli prihrujeni in najboli za-hrbtmi medvojni denuncianti, srbožeri, agitatorji za vojna nošila in Juneschütze, stei ko prei polomili svoje zobe ob skali ob katero butate, kaiti Jugoslovenstvo, ki ga vi tolikani mrzite, in na pohodu...

B. Z.

Veselo je bilo prezgodnje. »Orluna« izhaja navzlic vsem šikanam, diskovnim tožbam naročenih po Ministrstvu zunanjih zadev in danes budneie kontrolira vse delanje in nehanje to in onstran zasilnih meja, kakor je delala že doslej. In trize so se zrušile v nič! Na priateljih in čitateljih pa je, da po zmazi nad intrizanti ter zakulisnimi eksponenti fašistovske Italije prezagri i z enakim uspehom finančne težkoče, ki groze nienemu nadaljnemu obstoiu. »Orluna« se ni pomišljala žrtvovati in se izpostaviti vsa. Dolžnost nienih simpatizeriev, posebno pa še Primorcev pa je, da i oni z vsemi razpoložljivimi silami podoro niene finance in ji omogočijo nadaljni obstoi.

Ako se naši med nienimi čitateli in sotrudniki može, ki niso pomišljali za niene ideje žrtvovati brez pomišljanja svoja življenja, potem morei i danes vstati može, od katerih ne pričakuie drugega, kakor da potavrnia malenkostno naročnino in pridobe novih naročnikov.

Adicijski stroji.
THE REX CO., Ljubljana.

Dopisi.

Trbovlje. Novine poročajo, da je pretekli teden dosegla produkcija premova rekordno višino in je dosegla dnevni maksimum 456 vagonov. K temu razveselivemu poročilu pridajamo, da je i dosežen sedaj rekord relativno najmanjši neishil plač delavstva, ki je danes tudi tako brezmočno napram T. P. D. kakor še nikdar doslej. In kdo je temu vzrok?

V Opitii je Banco di Riviera, naš zavod z vsai večino našega kapitala. Pri tem zavodu ima precejšen vpliv g. Pavao Perušič, lekarnar, mož iako ambiciozen, z mnogimi prijatelji v Jugoslaviji.

Naisi je emotno neodvisen, vendar avitira za liktorsko posojilo in pod njegovim pritiskom je morala Banco di Riviera podpisati 100.000 lir posojila. Možaku pa to še ni dovolj, zato ne zamudi prilike, da ne bi agitiral tudi med ostalim našim bednim narodom v Liburniji. Plačilo za to njegovo neopotrebuo agitiranje gotovo še pride.

Iz Sušaka. Naša organizacija ie uvrstila svoje temelje in sedaj stoji trdno. Z ramo ob rami z marljivim sušaskim Sokolom orie trdo ledino in seie jugoslovensko misel med narodne mase.

Impozantna ie bila na Sušaku proslava uiedinjenja. Na iniciativo Sokola so se združila vsa narodna društva in skupno proslavila ta dan. Na predvečer so bili omladinici oni, ki so s svojim nastopom pri bakljadi, dali pravo obličje slavi. V strumnih vrstah so korakali pod zastavo pevaioč narodne pesmi, vzklkajoč edinstvu, dinastiji, zasuznienim bratom. Sokolu in Oriuni. Po bakljadi se je na trgu plesalo narodno koło. Polovica Reke in gotovo celi Sušak ie bil na okonu. Mesto ie bilo okinčano z zastavami in razsvetlieno.

Druzi dan ie bila na Trsatu naša, kamor so odkorakali Sokoli, Oriunaši in Skavti z godbo.

Tudi politično udeistvovanje sušaske Oriune doprigna primerne

Našim čitateljem!

Od hiva,ko ie bila izšla prva številka »Oriune« pa do danes, ko prehaja v peto leto svojega obstoja ie bila baš ona list, ki ie posvečal vso svojo pozornost neodrešenim bratom in pripravljanju svobodnega naroda na oni hip, ko se bodo pod navalom ieklenih jugoslovenskih divizij razrušile v živo meso vsekane meje. Sai ie ni niti ene številke »Oriune«, ki ne bi govorila v daljših ali krajših sestavkih o trpljenju našega rodu izročnega Italiji na milost in nemilost po onih, katerih prva skrb bi morala biti blaginja celera naroda. V času, ko ie izleđalo, da bo pod vazalsko politiko najnesrečnejšega jugoslovenskega zunanega ministra zamoriena sleherni misel na trpeče zasuznienne brate in ko so v interesu države molčali mnogi od katerih kai takega ni narod nikdar pričakoval, ie bila baš »Oriuna« ona glasna oznanjevalka boli in trpljenja zasuznienih, katera ni nikdar umolknila. Nien glas ie bil mnogim neľub in neprileten pri izvajaniu njihovih

breztilniških kompromisarskih formul. Skušali so to z lenimi besedami potešiti in omiliti nieno odločno stališče napram vsemu, kar se ie zrodilo to in onstran začasnih zapadnih meja pod erido savojske zvezde. Lepe besede pa so bile zaman »Oriuna« ie ostala nepokolebliv glasnik zatiranih. Ulivala ie v naitežjih urah noanie v srca omahujočim in potlevala zveste v nihovi globoki veri, da bo prišel naš dan in da so uzahd napori nasilnikov, ki hočelo z oemim in mečem uničiti našo besedo in rod na zemli, od pradavnine slovenski. Ker se ni dala omečiti po priatlisko prijaznih besedah, so poseeli po nasilju in hoteli z razpustom Oblastnega odbora Oriune Ljubljana doseči i ustaveiv lista »Oriune«. Zaprli so že lokale uredništva in javili svetu, da ie udušen glas voliočega v puščavi ter da se odslej ne bo treba več ozirati na tako neprilietno kontrolo »Oriune«, ki ie brezobzirno živsala vsako kompromisarsko vaktiranje na račun zasuznienih.

»Izvedel boš »bratko«, ko ti odgovorim! Samo, da se mi približaš nekoliko bližje...«

Okrenem glavo in zamahnem z roko ter skrivim ustnice, kakor mu-tec. Iz grla se mi utrečalo neki nečloveški glasovi.

»Aha... kam te ie volja sedaj?« me vprašuje dalje in iznoži, kot nehoie proti meni nabito puško.

Ponovno ponovim isto grimaso in razmišljam luteč se, ker mu ne morem do živca, kako hi ga prevaril. Njega pa moie grimase niso posebno vznemirile. Porledal me ie kakor bi deial: »Nekaj ni v redu!« me ie novlekel za rokav in mi z gestami ukazal obrtati vrečo na rame i oditi z njim v vas. Pričnem se braniti, obirati in vihteti z rokami. Z glavo sem mu dokazoval, da se mi mudi in da moram napre. On pa me ie samo udaril s kunda-kom in zakričal: »Marš! Idi!«

Kaj nai naredim? Prei ko sežem za pas, mi požene že kroglo v glavo. Ako nöklekem predeni in ga pričnem prositi, ie še bolj verietno, da me ne izpusti. Uteči mi tudi ne morem.

»Morda se na poti pripeti kak slučaj, ki mi bo pomogel zbežati?« Človek v nesreči vedno upa.

Odložil sem se in pričel stopati po poti naprej. On za menoi s puško vedno naperieno v moi hrbet. Prispela sva v vas. Naglo se ie nabrala okoli mene gomila dece in z nio tudi žene, ki so me ozledovale, kakor pravo čudo božje. Nek par glavec se mi čisto približa in prične tipati po moi vreči. Ostali ga takoi preženole. Hoteč se uravnovešiti vzajem iz vreče zopet skorio in io pričnem elodati, da iz-gledam povsem ravnodušen. Šlo pa mi ni nič kai v tek. Od hiva do hiva se ozrem preko vasi in no-vedam, da li se ni pojavil od kie kak bolgarski konfita. Če me dobi ta hio tako brezpročnega, mi ne odide kolec. S seľaki bom še morda kakor onravlil.

Neka babura se mi zažene v lase in upije: »Ih... hudč... v-dite ga, kak ie.« Ostale ženskure se prično režati in z njimi deca, ki ie tedva čakala, da me zamore pričeti dražiti.

(Datje prihodniti.)

sadove. Tako je prišlo do njenem delu do sporazuma med obema kraljema demokratske stranke za oblasne volitve. Sploh je akcija za jugoslovanski front zelo živa, ima tu mnogo pristašev pri vseh jugoslovenskih strankah.

Poznani »Novi List« seveda še vedno ne zamudi prilike, da ne bi oblatil Oriune kakor tudi člani hrvatskega Sokola, ki groze poedinim članom, ki na prehaia s prezirom preko teh groženj.

MIRIM čokolada najboljša!

Kronika.

»Zdaj bi bili lahko pol leta pametni«, tako je rekel Stipa Radič, ko mu je huda predla glede sesteve vlade in je skoraj kazalo, da se da v Jugoslaviji vladati tudi brez Radičev. »Zdaj bi bili lahko pol leta pametni«, je rekel Stipa, s čimer je priznal, da so bili doslej neumni. Vprašali so ga namreč, kaj sodi o vladi R. R. in če bi bilo mogoče delati tako, da ne bi govoril proti državi. Stipa se je zbal, ko je videl pred seboj polom in je rekel, da bi lahko ministri enkrat sedli k delu in bili »pol leta pametni«. Pomislite, kaj bi se zgodilo, ko bi bili

ministri in poslanci pol leta pametni. In ko bi bil sam Stipa pol leta pameten. Sicer vemo, da je to nemogoče, toda ob času, ko ljudje zmruzejo brez stanovanj, ko delavci gladujejo brez dela, ko ubogi kruhoborci trepetajo pred redukcijami, si človek dela iluzije, da bi bilo tudi to mogoče. Kaj bi se dalo storiti, ko bi bili ljudje pametni! In ko bi pametni ljudje pametno volili. In ko bi pametni ljudje od pametnih ljudi izvoljeni pametno vladali! Kje bi ža bili! Ob novem letu delamo razne dobre sklepe. O ka bi Stipa in drugi sklenili, da bodo pol leta pametni!

Naši železniški ministri. Imenovanje generala Milosavljeviča ministrom saobračaja je toliko naliutilo naše političarje, da kar ne morejo priti do duška. Osebito so bili boja ogorčeni naši slovenski gndilivi poslanci, ki so čisto resno računali na železniški portfelj, kot priznani strokovnjaki, ki so po svoji izobrazbi bili vse drugače podkovani nego general Milosavljevič, ki velja za enega najboljših poznalcev našega zavoženega železniškega vprašanja. Sai pa tudi niso študirali tehnike vojaške železniške službe, nego teologijo, kakor zelena vera Prlekije, ki se je že tako izborna obnesla v železniškem ministstvu, ko je za njegovega ministrovanja funkcioniral jugosloven-

ga oskrbuje sv. Elija z njegovim pradačnim vozilom. Za primero strokovnjaka služi tudi gospod Sušnik, ki je dobavljal naši državi glasom »Slovenca« šine pod tako dobrimi pogoji. Na mestu pa bi bil poleg teh dveh že uveljavljeni kandidati in g. dr. Kulovec, ki je poleg strokovnega znanja pridobilnega v teologiji imel kot avstrijski feldkurat dqveli prilike i praktično preštudirati poslovanje železnice, ko se je vozil s po Niegovi Prevzvišeno-sti blagoslovljenimi kranjskimi Janezi preko ranike Avstrije s fronte na fronto.

KARO-čevlji prizni, no najboljši!
MARIBOR, Koroška cesta 19.

»Streliačkih družin« se boji »Enotnost«, list g. Aloiza Kusoida in svari pred njimi proletarce, v katerih vidi »svojiimi strahu polnimi očmi« novo gardo kapitalizma. Pokretniki »Streliačkih družin« se tega bevskanja »Enotnosti« prav nič ne ženirajo, kakor tudi ne Oriuna, ki so ji različni predhodniki današnje »Enotnosti« že zdavnaj napovedovali smrt in razpad. Oriuna je napram plačanim luiskadem delavstva izvršila v interesu blaginje nacije in naloženo dolžnost in če prehaia molče preko izlivov zadnjih ostankov nekdanje garde rdeče Moskve, dela to le v zavesti, da se vojski, ki maršira po ravnih cestah ni potreba ozirati na izsrovanje v tarku ležečih maroderiev že zdavnaj razpršene vojske, kateri je danes samo še mesto v historiji povojnih socialnih pokretov Jugoslavije. Sicer pa ima vsakdo pravo do svojega veselja. Ako ga imajo nekateri nad »razpadanjem Orlu-

ne«, svobodno jim. Želimo jim pri tem kar največjega veselja in zadovoljstva z železnim kancelariem, ki je razpustil Orjuno.

Ferad beg Drago je obsojen na 20 let težke ječe v lahkih okovih, se glasi lakonično poročilo mrku zvezde sreče tega politika Južne Srbije. S trinaestimi poslanci Die-mieta je nekoč držal celo homogene radikalno vladno na krmilu in predstavljal v Južni Srbiji silo, pred katero so morali kloniti vsi stari nacionalni borci za osvobodjenje Kosovega polja in prestolice cara Dušana. Odstavljal in nastavljal je uradnike, kakor mali suveren. Opozicija je protestirala in zahtevala celo, da se ga obtoži zavoljo veleizdaje. Vlada pa je bila za vse to gluha in držala v zaporu nevarnejšega izdajalca — Stipico Miro-tvorca, dokler se ni kolo sreče okrenilo. Ferad beg je doigral in romal pred sodišče. Radič pa na ministrski foteli.

Toda ni še vseh dni konec in lahko se zgodi, da bo za Ferad begom romal še kdo drugi, ki je stal za las pred isto sudbino, ki je do-tela nekdanjega despota Južne Srbije. Na to mora računati i zagrebški aviatik, ko daje svoje izjave in kuje v svoji kratkovidnosti načrte, kojih konec se zna nagraditi i z isto ceno, kakor državotvorstvo Ferad beg Draga.

Lakota grozi posameznim predelom Hercegovine, kjer je že zmanikalo živčja vseh vrst. K temu pripominjamo le, da je Jugoslavija žitnica srednje Evrope. Daleč smo prijadrali do zaslug naših narodnih

Srečno novo leto

želi vsem svojim gostom in znancem ter vabi ob enem na

SILVESTROV VEČER

JOSIP URAN
RESTAVRATER

„POD SKALCO“
MESTNI TRG 11

Pričetek zabave
z godbo ob 8 uri.

očetov v osmem letu po osvoboje-nju, za katerega je i hercegovsko ljudstvo doprineslo strašne krvave žrtve.

V zadevi Slavske banke in njenih »podpor« Orjuni obrekovali, ki so imeli leta 1924, toliko za govoriti in pisati, stanovitno molče. Da na bo javnost vedela, kako pod-le so bile vse klevete v tej zadevi pripominjamo, da nam je Slaven-ska banka po krvavi 1. juniju 1924 posodila 7000 Din, katere smo ti vrnili do zadnje pare z obrestmi, o čemur hranimo potrdila z vso ko-respondenco, iz katere je moči prav-lepo konstatirati, kolika je bila na-klonjenost tega zavoda napram Or-juni.

ŠELENBURGOVA 1 **M. TIČAR** SV. PETRA C. št. 26
LJUBLJANA
trgovina s papirjem in pisarniški potrebščinami priporoča za
NOVO LETO
cenj. podjetjem in uradom vse pisarniške in tehniške potrebščine, vse vrste trgovskih, kopirnih in prepisnih knjig, ameriške jurnale, kuverte, registratorje, vložne mape, luknjače, črnilo tu- in inozemsko, indigo in karbon papir, polnilna peresa itd. Za tehnične pisarne: negativni, pozitivni, pavzni in skicni papir. Pavzno platno in risalna orodja. Postrežba točna, cene nizke.

Srečno Novo leto

želi

restavracija **KOSIČ**
MARIBOR.

Trgovina s papirjem in
pisarn. potrebščinami

IV. BONAČ

priporoča po najnižjih cenah

pisarniške potrebščine,
predmete za tehnične pisarne,
trgovske knjige, amerik. jurnale
itd. itd.

Preskrbuje tiskovine.

KNJIGOVEZNICA.

Sadni soki

Arome za nealkoholne pijače

Esence za alkoholne pijače

Sadne etere

edino le pri tvrdki

Srečko Potnik in drug
Ljubljana, Metelkova ul. 13.

Inserirajte v »ORJUNI«!

Dolček i Marini

MARIBOR

MANUFAKTURNA
VELETRGOVINA

NA DROBNO
NA VELIKO

MARKO ROSNER

ZALOGA
MANUFAKTURNEGA
BLAGA
SAMO NA
DEBELO!

MARIBOR
SLOVENSKA ULICA 13. TELEFON št. 232.

ČREVA

vsa vrste po najugodnejši ceni
kakor vsako leto vedno v zalogi

Kupujem tudi

surovi in stopljeni loj
in ga plačujem po najvišji dnevni ceni.

JOS. BERGMANN
Ljubljana, Poljanska cesta 85.

TEODOR KORN

(preje Henrik Korn)

LJUBLJANA, Poljanska cesta 8.

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni
klepar. Instalacija vodovodov. Naprava
strelododov. Kopališke in klosetne na-
prave. Izdelovanje posode iz pločevine
za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti
kakor tudi posod (škatelj) za konserve.

USTANOVLJENO 1852.

„SAVA“

opče osiguravajuće dioni-
čarsko društvo u Zagrebu

ustanovljena od jugoslovenskih denarnih zavodov: Prva hrvatska
štedionica, Hrvatska eskomptna banka in Srpska banka d. d. u Zagrebu, Jadran-
sko-Podunavska banka d. d., in Zemljaska banka d. d. v Beogradu, ter Zemljaska banka za
Bosnu i Hercegovinu v Sarajevu je prevzela v kraljevini SHS elementarna zavarovanja obče zavarovalnice
Assicurazioni Generali v Trstu. Lastni družbeni jamstveni fond brez garancij bank-ustanovi-
telje okroglo 30 milijonov dinarjev. **Generalno zastopstvo za Slovenijo v**
Ljubljani, Sv. Petra c. 2 posluje v vseh zavarovalnih strokah.

„CABA“

опче осигуравајуће дioni-
чарско друштво у Загребу

1927 Srečno novo leto žele tvrdke: 1927

VSEM SVOJIM ODJEMALCEM JOSIP KAVČIČ MARIBOR GOSPOSKA ULICA	IVAN KRAVOS MARIBOR Aleksandrova c. 13 Telefon 207 Razni kovčki za potovanje, opreme za konje, ovratniki in nagobčniki za pse, na- hrbtki, gamaše itd. GONILNI JERMENI Kovčki za potnike in vzorce se po naročilu izvrše v lastni delavnici na Slomškovem trgu št. 6.	RESTAVRACIJA „PRI ŠESTICI“ 6 REZI ZALAZNIK	SVEČARNA I. KOPAČ & Co. LJUBLJANA	Josip Rebek splošno ključavničarstvo LJUBLJANA Cankarjevo nabrežje štev. 9
FRANJO MAJER MARIBOR	J. TRPIN MANUFAKTURNA TRGOVINA MARIBOR GLAVNI TRG 17	KOLINSKA TOVARNA LJUBLJANA	JOSIP IN Marija MAJDIČ RESTAVRACIJA GRAJSKA KLET MARIBOR	Vsem c. gostom, prijateljem in znancem RESTAVRACIJA LJUBLJANSKIDVOR Marija in Bogdan Pupovac.
LJUBLJANSKA GRADBENA DRUŽBA Z O. Z. LJUBLJANA SLOMŠKOVA 19.	Veletgovina z vinom in žganjem Bolaffio & sinova Ljubljana - Šiška	EKSPORTNA HIŠA „LUNA“ MARIBOR	BAR KAVARNA RESTAVRACIJA „EMONA“ Jan in Kati Fiala.	Vsem odjemalcem in konsumentom naše pive, špirita in kvasa
EMERIK ZELINKA veletgovina z žganjem LJUBLJANA VII	Srečko Potnik in drug tvornica sadnih sokov, esenc itd. Ljubljana Metelkova ulica	PETER STEPIČ vinotržec, posestnik in gostilničar Spodnja Šiška Tržna ulica 6	„GROM“ carinsko-posredniški in spedijski biró LJUBLJANA	Pivovarna „UNION“ d. d., Ljubljana.
F. ZORN, d. z o. z. Izdelovalnica turističnih, lov- skih in športnih predmetov LJUBLJANA VII Lepodvorska 23 Vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem ter se priporoča na- daljnji naklonjenosti Ravnateljstvo pivovarne Laško	ANTON PAŠ MARIBOR	TOVARNA TESTENIN 	Teodor Korn krovski in kleparski mojster vpeljava vodovodov Ljubljana, Poljanska cesta.	Carinsko posredništvo DRAGOTIN ŠTRUCELJ LJUBLJANA Dunajska cesta 38
M. RAUCH CELJE	PRIPOROČA SE ZA NAKUP NOVOLETNIH DARIL MODNA TRGOVINA T. EGER LJUBLJANA SV. PETRA CESTA 2.	Edvard Škopek urar Ljubljana Mestni trg št. 8.	EMIL MORE SODAVIČAR LJUBLJANA KETTE - MURNOVA CESTA 11	Vsem svojim cenj. odjemalcem Tovarna olja, lakov in barv „MERAKL“ Medič-Zankl družba z o. z.
HOTEL „BALKAN“ CELJE	MARTINC & STRAUSS MARIBOR	M. SCHRAM specijalna zaloga klobukov in čevljev MARIBOR Aleksandrova 11 Ustanovljeno 1895.	A. A. BAKER & Co D. Z O. Z. BRANCH-OFFICE FOR S. H. S. LJUBLJANA VII	Modna krojačnica J. SUSNIK Ljubljana Šelenburgova ul. 4
MARTIN OREHOVC krznar CELJE	F. KÖNIG CELJE	VALENTIN HLADIN CELJE	ATELJE „HELIOS“ VELIČAN BEŠTER LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 5 TELEFON št. 624	SINGER ŠIVALNI STROJI BOURNE & KOMP. PODRUŽNICA ZA SLOVENIJO, LJUBLJANA
NANDE TUSAR parna pekarna LJUBLJANA VII	„SPECTRUM“ D. D. ING. KOPISTA DUBSKIJ I KRSTIČ Tvornica ogledal in brušenje stekla.	JOSIP MARČAN MESAR LJUBLJANA NIMSKE CESTE 21 WOLFOVA ULICA	VELIKA KAVARNA „BAR“ V MARIBORU DNEVNO KONCERT IN UMJETNIČKE PREDSTAVE CELO NOČ OTVORENO	FRANC KORMANN MARIBOR GOSPOSKA ULICA
FRANC MIKLIČ Hotel južni kolodvor LJUBLJANA Kolodvorska ulica	SLAVKO ČERNETIČ MARIBOR ALEKSANDROVA 21	IV. JAX in SIN LJUBLJANA GOSPOSVETSKE 2.	FRANC KORMANN MARIBOR GOSPOSKA ULICA	IV. JAX in SIN LJUBLJANA GOSPOSVETSKE 2.
Vsem svojim odjemalcem M. FELDIN MARIBOR	KAVARNA „CENTRAL“ MARIBOR	IV. JAX in SIN LJUBLJANA GOSPOSVETSKE 2.	FRANC KORMANN MARIBOR GOSPOSKA ULICA	IV. JAX in SIN LJUBLJANA GOSPOSVETSKE 2.

M. AMBROŽIČ & DRUG
MANUFAKTURA NA VELIKO

LJUBLJANA

L. ORNIK

MARIBOR

Koroška cesta.

VSEM SVOJIM CENJ. GOSTOM IN PRIJATELJEM

VIKTOR SEDEJ

VINOTOČ (KLET)

LJUBLJANA
KOLODVORSKA UL. 26.

VSEM SVOJIM CENJENIM GOSTOM
PRIJATELJEM IN ZNANCEM

**JOSIP in LEOPOLDINA
MASTNAK**

RESTAVRATER
HOTELA „SLON“
V LJUBLJANI

IVAN LEGAT
prva spec. popravilnica pisar. strojev
MARIBOR, Vetrinjska ul. 30.
Telefon int. 434.

Stojec Lorenc

MARIBOR, Jurčičeva 8.

Vsem radio-amaterjem

tvrdka

FRANC BAR

LJUBLJANA

Cankarjevo nabrežje.

Kavarna Evropa

MARIBOR

„VOLTA“
d. d.

MARIBOR

GOSTILNA
„NAD DRAVO“
STUDENCI pri Mariboru.

Josip Stajanko

kolar

Maribor, Jugoslovanski trg 3

**KAVARNA „EVROPA“
TONEJC ANTON**

LJUBLJANA

Kumerc Franjo

ključavničarski mojster

Maribor, Pod mostom 10.

JOSIP PERHAVEC
tovarna za izdelovanje likerjev, desert.
vin in sirupov

MARIBOR

JAKOB LAH

trgovec

Maribor, Glavni trg šte. 2.

PETER ŠTERK

modna trgovina

Ljubljana

Stari trg.

Kavarna in slaščičarna
ZALAZNIK

LJUBLJANA

STARI TRG

JOSIP VIDMAR
tvornica dežnikov

LJUBLJANA

PRED ŠKOFLJO

ANTON KRISPER

LJUBLJANA

MESTNI TRG

Kvas Ivan

klobučar

MARIBOR

ANTON STACUL

LJUBLJANA

SELENBURGOVA UL.

GOSTILNA RAŽEN

LJUBLJANA
ZABJAK ŠT. 3

ANTON ČERNE

GRAVEUR

LJUBLJANA

KAVARNA CENTRAL

LJUBLJANA

Kavarna Bristol

MARIBOR

Strojnogradbena delavnica

R. WILLMANN

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 3.

Priporoča se za izvršitev vseh v strojno stroko spadajočih del.
— Izdelovanje različne vrste strojev za obdelovanje lesa in na-
prave žag z vodnim, parnim in molarim obratom. — Prevzema
projektiranje in opremo različnih mehaničnih naprav.

Izvršuje vsa v strojno stroko spadajoča popravila točno, solidno in po možnosti najhitreje.

VELETRGOVINA

**H. I. TURAD
MARIBOR**

Največja in najstarejša trgovina
Maribora. Specijalna modna hiša
za elegantno damsko, moško in
otroško konfekcijo. Perilo, plete-
nine, galanterijska roba ter polne
potrebnosti. Vse v veliki izbiri.

Prodajalnica svetovno - znanih

„BAT'A“ ČEVLJEV

ZLATOROG terpentinovo milo.

PESNIK MU JE DAL LEPO IME,
KEMIK PA IDEALNO SESTAVO!

Terpentin je že od nekdaj
znan kot izvrstno sredstvo za
čiščenje madežev in ga vpo-
rablja kot tako vsaka gospo-
dinja. Kakovost Zlato-
rog mila je povsod zna-
na, kar dokazuje nje-
gova splošna uporaba
in priljubljenost.
Ta dva mogočna čistila
sta združena „Zlatorog ter-
pentinovemu milu“ v nepre-
kosljivo pralno sredstvo.
Napravite tudi Vi poskus
in kupite to idealno milo;
v vsakem ti-
sočem koma-
du je vprešan
zlatnik po
10 frankov.

Mogoče imate ravno Vi srečo in najdete cekin!

Dobro in po brezkonkurenčni ceni

nabavite si vsa moška oblačila, osobito za

šoloobvezne

edino le v detajlni trgovini konfekc. tovarne

Fran Derenda & Cie.

Gradišče, nasproti dramskega gledališča.

Najfinije moško perilo

izdeluje tovarna perila

GENICA VOJSKA

LJUBLJANA, Gosposka ulica 10.

Izdeluje se tudi po meri.

Orijunaški KOLEDAR je izšel!

**Grand Magazin
Confection**

Najlepša konfekcijska
dvorana v Sloveniji
in največja modna
manufakturna tvrdka

**TRGOVSKI DOM
MARIBOR**

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za
industrijsko podjetja in razpečava na debelo

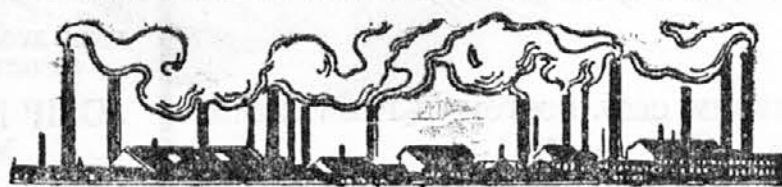
inozemski premog in koks

vse vrste in vrste izvora ter priporoča po-
sebno prvotni češkoslovaški in angleški koks za
litarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni
premog in brikete.

NASLOV:

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15 I

GRADBENO PODJETJE
ING. DUKIČ IN DRUG

LJUBLJANA
Bohoričeva ulica št. 24

TVORNICA PERILA

MAKS DURJAVA & Co

MARIBOR
GREGORČEVA 24

TELEFON 208.

TELEFON 208.

Najpopolnejši so svetovno znani proizvodi

Soc. an. „FIAT“ Torino

Automobili vseh vrst: osebni type: 509 A, 503, 507, 512, 519 B.
Tovorni type: 509 F, 503 F, 507 F, 603, 605.

Nedosegljivi speljalni izdelki ovornih avtomobilov posebne type za autobuse:

type 31 Soc. an. „SPA“ Torino type 30

Stroji za čiščenje cest Soc. an. „S.I.M.“ Milano Požarne brizgalne

Plačilne olajšave. Zahtevajte ponudbe!

Triumph-Auto d. z o. z. Auto Motor

Ljubljana, Aleksandrova 3. Maribor, Gosposka 20.

Tel. inter. 187. Brzjavlj: TRIUMPH-AUTO. Tel. int. 133. Brzjavlj: AUTOMOTOR.

Amerikanska strojna olja
cilindrska olja
autoolja
bencin
surovine za svečarne
surovine za milarne i. t. d.

„OLEUM“
družba z o. z.

LJUBLJANA

TELEFON ŠTEV. 910.

★
Obilo sreče
v novem letu!
★

STAVBENO IN UMETNO MIZARSTVO

A. ROJINA & KOMP.
LJUBLJANA.

Primerna novoletna darila:

Mladinske knjige.

Anatole le Braz-F. B.: Islandska velika noč in druge povesti. Vez. Din 24.—
Bankart: Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Broš. Din 8.—, vez. Din 12.—
Dimnik: Kralj Peter I. Vez. Din 18.—
Dimnik: Kralj Aleksander I. Vez. Din 30.—
Erjavec Fran: Afriške narodne pripovedke. Vez. Din 20.—
Erjavec: Kitajske narodne pripovedke. Vez. Din 20.—
Erjavec: Srbske narodne pripovedke. Vez. Din 22.—
Erjavec-Flere: Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 40.—
Erjavec-Flere: Fran Levstik, izbrani spisi za mladino. Broš. Din 18.—, vez. Din 26.—
Erjavec-Flere: Matija Valjavec, izbrani spisi za mladino. Vezano Din 36.—
Erjavec-Flere: Josip Stritar, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 46.—
Erjavec-Flere: Simon Jenko, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 28.—
Erjavec-Flere: A. M. Slomšek, izbrani spisi za mladino. Vezano Din 40.—
Erjavec-Flere: J. Kersnik, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 46.—
Erjavec-Flere: Starejša pesnice in pisateljeve. Vez. 60.—
Ewald-Holeček: Mati narava pripoveduje. Vez. Din 26.—
Ewald-Holeček: Tiho jezero in druge povesti. Vez. Din 26.—
Flere: Babica pripoveduje. Vez. Din 10.—
Flere: Slike iz življenja. Din 24.—
Flere: Pripovedne slovenske narodne pesmi. Vez. Din 24.—
Gangl: Zbrani spisi. II., V. in VI. zv. vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zv. vez. Din 18.—, eleg. vez. Din 20.—
Gaspard T. in Košir P.: Sijaj, sijaj, solncecel (Zbirka koroških popevk.) Din 8.—
Karafiat-Dr. Bradač: Kresničke. Cena trdo vezani knjigi Din 18.—
Komanova Manica: Narodne pravljice in legende. Din 16.—
Korban: Vitomilova železnica. Vez. Din 14.—
Korban: Iz mojih temnih dni. Vez. Din 28.—
Kosem: El prijateljčki. Vez. Din 14.—

Krasnohorsk-Podkrajšek: Pripovedka o vetru. Vez. Din 20.—
Lah: Češke pravljice. Vez. Din 12.—
Meško: Našim malim. Vez. Din 15.—
Möderndorfer Vinko: Narodne pripovedke iz Mežiške doline. Elegantno vezana Din 24.—
Račić B.: Belokranjske otroške pesmi. Vez. Din 8.—
Rapč: Mladini. VII. zvezek Din 12.—, VIII. zvezek Din 15.—
Rapč: Tisoč in ena noč. Vez. Din 28.—
V. Riha-Karel Pribil: Povest o svatbi Kralja Jana. Vez. Din 16.—
Robida: Da ste mi zdravi, dragi otroci. Broš. Din 3.—
Šilih: Nekoč je bilo jezero. Vez. Din 24.—
Tille-Pibil: V kraljestvu sanj. Broš. Din 6.—
Trošt: Moja setev. I. in II. a Din 10.—
Zbašnik: Drobne pesmi. Vez. Din 8.—
Waštetova: Mejaši, povest iz davnih dni. Vez. Din 24.—

Leposlovne knjige.

Carli: Zadnji dnevi v Ogleju. Vez. Din 28.—, broš. Din 22.—
Gangl: Beli rojaki. Broš. Din 15.—, vez. Din 18.—
Gangl: Moje obzorje. Broš. Din 15.—, vez. Din 18.—
Golar Florijan: Kmečke povesti. Cena Din 26.—
Golar Cvetko: Pastirjeva nevesta. Cena Din 22.—
Jelenc: 1914—1918, spomini jugoslovenskega dobrovoljca. Vez. Din 26.—
Matičič: Na krvavih poljanah. Vez. Din 36.—
Matičič: V robstvu. Vez. Din 40.—
Pavlič Rado: Ljubezen in sovraštvo. V platno vez. Din 60.—
Pogelj Milan: Zakonci. Drugi natis. Vez. Din 24.—
Rabindranat Tagore-Gradnik: Gitandžal. Trdo vez. Din 24.—, v platno vez. Din 28.—
Rapč: Tisoč in ena noč. I. zv. vez. Din 46.—, II. zv. vez. Din 50.—
Zorec Ivan: Pomenki. Din 10.—

Dramatika.

Beneli Sem-Gradnik: Okrutna šala. Broš. Din 24.—
Gangl: Dolina solz. Broš. Din 6.—, vez. Din 8.—
Gangl: Slinga. Vez. Din 12.—
Gangl: Sin, drugi natis. Vez. Din 22.—
Kosem Zv.: Morje. Din 12.—
Maeterlinck-Bernot: Modra ptica. Broš. Din 12.—
Vidic: Ave Patria! Broš. Din 8.—

Poučne in znanstvene knjige.

Bele Ivo: Sadjarstvo. Din 64.—
Bučar: Slovenski metaljar. Broš. Din 12.—
Kabaj M.: Cerkniško jezero in njega okolica. Vez. Din 50.—
Kunaver: Na planini! Vez. Din 28.—
Kunaver: Kraški svet in njega pojavi. Vez. Din 38.—
Mencej: Kratka srbska gramatika in štanka. Broš. Din 5.—
Ramovš Fran: Historična gramatika slovenskega jezika. Broš. Din 260.—
Rus dr. m.: Prva pomoč. Broš. Din 32.—, vez. Din 36.—
Veber: Etika. Din 100.—

Šolski oder.

Gregorič-Stepančičeva: Otroški oder. (Za otroške vrste, zabavišča in nižjo stopnjo osn. šol.) Broš. Din 8.—, vez. Din 12.—
Korban J.: Poyodni mož, igrice za mladino. Fr. L.: Božična pravljica, otroška igra v treh slikah. Obe v I. zvezku „Sol, odra“ Din 4.—
Lah dr. I.: Miklavž prihaja. Trije prizori. Cena Din 6.—, Glasbeni del posebe Din 4.—
Tiran E.: Čudežne gosli. Pripovedka s plesom in petjem v 3 dejanjih. Uglasbil C. Pregelj. Medved: Vino ali voda. Dramatičen nastop. Obe v 2. zvezku. Cena Din 6.—
Ferdo Juvanec: Zbirka glasbenih in pejskih prizorov. Prvi snopič: Oba junaka. Drugi snopič: Pri čevljarju. Cena snopiča Din 4.—

Pesmarice in muzikalije.

Adamič: Mladinske pesmi, enoglasni zbori in samospevi s spremljevanjem klavirja. Din 40.—
Marolt: »Bože pravde« in »Lepa naša domovina«. Din 1.50.
Marolt: Narodne himne in druge domorodne pesmi. Din 3.—
Žirovnik: Narodne pesmi. I., II. in III. zvezek a Din 3.—

Druge knjige.

Stalež (imenik) šolstva in učiteljstva v Sloveniji 1923. Broš. Din 10.—
Fink: Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljska v Sloveniji. I. zvezek (od prevrata do konca I. 1920) broš. Din 5.—, II. zvezek (za I. 1921) broš. Din 7.—, III. zvezek (za I. 1922) broš. Din 8.—, IV. zvezek broš. Din 14.—, V. zvezek broš. Din 32.—
Weston: Pravila o nižjem in višjem teč. Izpitu. Din 5.—
Wester: Pravila o izpitu na meščanskih šolah. Din 2.—

Slike.

Sič: I. Kmečka soba na Gorenjskem. II. Kmečka hiša na Gorenjskem. Velikost 30.3 x 90.5 cm. Slika a Din 30.—
Stenske table k Wildrovi Prvi štanki. Table imajo na obeh straneh nalepljeno čtivo. 13 tabel. Cena Din 220.—
Šaša Šantel: Serija razglednic Stara Ljubljana. Din 10.—
M. Gaspari: »Slovenska umetnost«. Serija 6 razglednic Din 6.—

Galerija naših mož.

1. Trubar	9. Aškerc
2. Vodnik	10. Tavčar
3. Slomšek	11. Levce
4. Prešeren	12. Erjavec
5. Levstik	13. Jenko
6. Stritar	14. Cankar
7. Jurčič	15. Gangl
8. Gregorčič	16. Parma

61.5 x 47.5 cm. Slika a Din 10.—

Kupujte
koledar Orjune
komad stane 10 Din.

Priloge imamo in toplotno našim prijateljem, da io no-klonijo svoji deci, da bo tako vzra-stel iz bica: sramate in trljenia naš dan poleg fizične spretnosti i duševno dovolj tako za osvečenje no-vega Kosovega.

venske dece ie izdala i letos za na-se malčke »Krahevič Marka«, ki bo s svorn pestro vsebino razve-sel srce slehernega mlča. Kakor ie knjižica drobna, tako na ie vsebina zelo različna in prežeta duha liti-bezni do rodne grude in neodreše-

Književnost.
»Krahevič Marko«. Slovenski obmejni deci v pouk in zabavo po-kloni a Družba sv. Cirila in Meto-da. Cena 5 Din. Bržna malča slo-

Vse gorenje knjige, tudi knjige drugih založb, se dobivajo
v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani
Franciškanska ulica 6.